

Felvidéki Híradó.

P O L I T I K A I H E T I L A P.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 "
Negyed évre	2 "
Egyes szám ára 20 fillér.	

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, a hirdetési és előfizetési pénzek a kiadóhivatatra címezve
Turóc-Szent-Mártonba küldendők.

— Hirdetések legutójsorában, árszabály szerint. —
Lapunk számára hirdetéseket — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad.
Nyitlert soronként 40 fillér.

A pápa meghalt.

— XIII. Leo 1810. márcz. 2—1903. júl. 20. —

Hosszas haláltusa után a róm. katolikus egyház feje, XIII. Leo, e hó 20-án jobb létre szenderült.

Fenkölt lelkű jó ember volt, aki iránt más vallású kortársai is igaz tisztelettel és elismeréssel viseltettek, bár mint egyháznak feje, a régi tradíciókhoz és állásához híven, első sorban a katolicizmus érdekeiért küzdött. S ez az általános tisztelet annak a jele, hogy az emberiségből még nem vesztett ki egészen a nagy, a kiváló jellemek, a tiszta és jó lelkek iránt való csodálat.

Ugy van, amint a német császár nyilatkozott, mikor a nagybeteg XIII. Leo pápáról szólván, azt mondta, hogy nagy és jó embernek ismeri és hogy a nagy és jó embereket tisztelni és szeretni kell s hogy szükségé van rájuk a világnak.

Hisz ők a magasabb emberi eszmények megtestesülései, az emberiség üdvözítői.

A most elhunyt nagy, bölcs és jó pápa immár a múlté, a történelem, amely földi cselekedeteit bírálni és méltányolni fogja az utódok épülésére, okulására. Széld lelke pedig ragyogó glóriában pillant le a szellemország örökké világos mezőiről az emberi küzdelmek és szenvedések eme sötét völgyébe, amelyet a véges eszt ember hazájának, mindenének mond, holott ez csak előcsarnoka egy jobb és szebb világnak.

Per aspera ad astra.

A kassai Rákóczi-eréklyekiállítás.

Rákóczi Ferencz kora, a kuruczorszak, melyből lobogó hazafiasság, diés és nemes tettek sokasága s egy nagy minden nemes emléke sugárzik felénk, már régóta kedves tárgyát képezi a magyar irodalomnak. Ujabbán ez a nemes Rákóczi-kultusz még nagyobb erőre kapott s most, hogy készáz esztendő emléktünnepe van annak, hogy Rákóczi kibontotta zászlaját, országszerte Rákóczi-tünnepeket tartanak.

Legkiemelkedőbb pontja ez ünnepségeknek országgrázoló esemény lesz. Ma nyílik meg a régi kurucz városban, Kassán, a Rákóczi-eréklyekiállítás, amely nyitva lesz szept. 20-ig.

A kiállítás eszméje a mult évben pattant ki s csakhamar a magyar közélet legelőkelőbb férfiai karolták fel. A kiállítás védnökségét gróf Apponyi Albert, a képviselőház elnöke, gróf Csáky Albín, a főrendház elnöke, gróf Zichy Jenő országgyűlési képviselő, Bubics Zsigmond püspök, gróf Károlyi Sándor országgyűlési képviselő és Berzeviczy Albert országgyűlési képviselő vállalták el, míg a kassai nagybizottság a legbuzgóbb férfiakból alakult meg, élén dr. Takács Menyhért prepostrelátus és Münster Tivadar polgármester, akik törhetetlen buzgalommal végzik a nagy feladatot.

rteltő lelke a kiállítás ügyének gróf Zichy Jenő, aki minden héten, minden végrehajtó-bizottsági ülésre Kassára utazott és azonkívül az eréklyék beszerzése érdekében az ország összes főuraival érintkezésben állt s olyan lelkes buzgalommal istápolta a hazafias ügyet, amely míg egyrészt bámulatra méltó, másrészt legnagyobb biztosítéka a kiállítás sikerének.

A legendás vitézi csaták emlékei, a tépett harci lobogó, csákány, fokos, éles szabályák, karabélyok, buzogányok, pisztolyok, ágyuk csakugy láthatók most Kassán, mint a kuruczorszak nagy hőseinek levelezése, okmányai, a családi életükre emlékeztető butorok, felszerelések, ruhák, ékszerek, jótékonyágukat hirdető ajándékok, amikkel a templomokat gazdagították, ragyogó misemondó ruhák, kincseket érő egyházi edények, korlú képek.

A kiállítás szóval oly képét nyújtja a nagy korszaknak, amelynek megtekintése több, mint a történeti tanulsággal járó gyönyörűség megszerzése, mert szinte hazafias kötelesség áldozni a legszentebb magyar emlékek előtt, amelyekhez a kisírázott magyar szabadság első lehelete fűződik.

Az ősi kurucz város, Kassa vendéglátó képét ilt ma, hogy oly csinnal fogadja a magyart és a külföldit, amelyre mindenkor szívesen emlékszik vissza. Gazdag muzeuma, világhírű dómja, műemlékei, páratlanul szép vidéke a kiállítás látványainak érdekes kerete.

A kiállítás nagybizottsága minden egyes kiállítót gyönyörű emlékéremmel jutalmaz, amit mindenki a legkisebb és legesekevénybeli tárgy után is megkap. Az emlékérem művészi és értékes. A beküldött tárgyakat közel egy és félmillió koronára bebiztosították.

Előreláthatólag igen nagy látogatottságnak fog örvendni a kiállítás. Az idegenforgalom lebonyolítására külön elszállásolási bizottság szolgál, amely mindenkinek, aki hozzáfordul, készséggel szolgál felvilágosítással, különösen nagy gond fordították az iskolás-gyermekek elszállásolására s felette olcsón való ellátására.

Nincs kétség benne, hogy a kiállítást, — melyről még többször hirt fogunk adni, — megtekintni minden jó magyar ember. Nemesak azért, mert ilyen alkalom a becses Rákóczi karabéli eréklyék megtekintésére talán nem lesz többé, hanem azért is, mert az a lehető legkellemesebb nyári kirándulás lesz. Kassa és környéke híres szépségű. Nehány órára van a csodaszép Tátravidék. Kassa közvetlen közelében fekszik a páratlan szépségű sztraczenai völgy és a világhírű dobsinai jégbarlang és agteglek cseppkőbarlang, a rank-füredi geysir. Aki csak teheti, nyári kirándulásának utját erre vegye, hogy szíve és lelke a százasod becses eréklyék látásán gazdagodjék magyar érzéssel és történelmi tudással, a természet szépségei pedig üdülést nyújtanak neki!

Szlovák és Szlovák. Az Északamerikában feltűnő nagy fillendülésnek indult tót-pánzlávizmusnak újabbán számbavehető korlátozója akadt egy tót lapban, melynek czime: Slobodni Orel (Szabad Sas). Ezen hetilap New-York városban jelenik meg III. évfolyamban. E lapnak fontossága abban áll, hogy ellentétben a turóc-szentmártoni irodalmi nyelvvél, az ugynevezett sárosi tót tájszóláson jelenik meg és hivatalos közlönye a magyarországi tót katolikus „Jednota” (Egység) czimű északamerikai vallásos színezett társulatnak. — E lap inkább csak események és vallásos ünnepek leírását közli, azonban f. évi 23-iki számában rövid, de erős támadó cikket közöl a nemzetiségi érzési tótok ellen. A cikkek czime így szól: „A dudvasoknak.” A cikkben emlíndja, hogy a magyarországi tót nemzetiségben a „tót” megjelölésére két szó használtatik. A nemzetiségi tót önmagát „szlovák”-nak, a sárosi tót pedig „szlovák”-nak nevezi. A nemzetiségi tót szeróné a „szlovák”-gyalult szót kiirtani, hogy minden tót a nemzetiségi párt által elfogadott „szlovák” névvel jelölje meg ma-

gát. Pedig — mondja a cikkek, — a „szlovák” oly ártatlan ember, mint a bárány. A patentírozott nemzetiségiéik mindennap új szókat és új gyűjtéseket csinálnak és koldulnak a „szlovákok”-tól. Hanem a „szlovákok” már meguntak adni és azért most ezen nemzetiségiéik a „magyarónok” közé kezdik őket számlálni. És rá akarják diktálni a „szlovákok”-ra, hogy kötelességük adni és fizetni mindentéle gyűjtésre. Csak hogy a szlovákok ügyes emberek, most már a nemzetiségiéink a nyakára csapnak, hogy minck adjanak ők Szaszínere, Hurbánra, a tót újságokra és a tót alapra, mikor a szlovák Sárosban, Zemplémben, Abaujban, Szepesben, Ungban szlovák volt Hurbán, Ozvald és Szaszínck nélkül? Megemlítiük e legheirősebb tót neveket, akikről a szlovák vagy az ő atyja soha semmi tanulságos könyvet nem olvasott, sem pedig irataiból haszna nem volt. Ma Amerikában természetes dolog, hogy a szlovák gavallórosan tartja magát, de elutasítja a tót gyűjtésekre való kérését oda a Tátrához. Ugyan miért fizetne önöknek a szlovák? Hogyan jön ahhoz? Sem nemzeti kötelességből, sem keresztény-katolikus kötelességből, sem a munkás kötelességből nincsen joguk önöknek a szlováktól kérni. A szlovákoknak meg vannak a maguk falvaik, saját városaik és saját megyéik, adtak, fizettek önöknek eleget, de sohasem egyetlen centet sem jött a szlovákok kezéhez a — szlovákoktól!

Felvidéki fogyasztási szövetkezetek.

Már ismétolten felszólaltunk a Magyar Gazdaszövetéség azon kevés körültekintésre és a viszonyokat nem ismerésre való mód ellen, amellyel az a Felvidéki fogyasztási szövetkezetekkel olarasztoni igyekezik s Dugovichi Titusz is védelmébe vette röpiratában a hazafias érzelmű zsidóságot ez ellen a magában véve jóakaratu és becsületos szándéku, de a Felvidék politikai viszonyát teljesen figyelmen kívül hagyó mánia ellen. Ámde a Magyar Gazdaszövetéség budapesti bölesei mitsem törődve aggyalainkkal, aminek kifejtésére a viszonyok alapos ismerete és a nép igaz érdeke kését benntünk, vígan folytatja propagandáját s „Szövetkezés” czimű lapja f. é. július 19-én megjelent számában megint csak perbe száll velünk, a következőket írván:

„Az a hang, mellyel már találkoztunk akkor, amidőn a turóczi szövetkezetek alapításáról volt szó s amely azzal vádolta a szövetkezeteket, hogy csak a zsidókat akarják üldözni, meg azzal, hogy a Felvidéken pánszláv czélokak szolgálatában állanak, ujból fellüi fejét abban a különben sok tekintetben figyelmet érdemlő fizetben, melyet Dugovichi Titusz a tót nemzetiségi mozgalmakról ír és nem régen közzé is tett. Szerinte a minden időben hazafias zsidóságot ezek a szövetkezetek kiszolgálták a nemzetiségek gyűlöletének s ennek nagyon rossz lesz a hatása legalább a felső vidéken. Nohát ez erősen túlzó állítás. Amí legalább a Hangyához tartozó szövetkezeteket illeti, ezek azon a vidéken, hol Dugovichi könyvéhez az adatokat szedte, sokkal fiatalabbak, sokkal kisebb számmal vannak, hisz alig terjednek ki néhány falura, semhogy ilyen nagy hatásuk lehetne. Másrészt az is igaz, hogyha a uzorsai szatócsos és korszmárosok korlátok közé lesznek szorítva, ha számuk csökken, abból nemesak a parasztnak, hanem magának a zsidóságnak is haszna lesz, mert ezek a nem igen rokonszenves képviselőik nem fogják a parasztnak istápolni az elfojtott dühöt. Szomorú bizonyíték volna az az általában élcelmesnek elismert zsidóságra, ha más, sokkal produktívbe pályákon megélni nem tudna és minden áron az ártuszorához kapaszkodnék. Ne feledjük, hogy a gyors poszai közeledek meg a táviró, mely lehetővé teszi azt, hogy a legtávolabb taló lakója is a nagy városból vagy gyárból rendelje meg szökésletét, sokkal több közvetítőt tót feleslegessé és sokkal inkább rontotta a kikoreskedőli üzletét, mint a fogyasztási szövetkezetek teszik vagy tenni fogják. Amaz ellen azonban nem igen igaztunk, pedig legalább anyyi joggal tehetünk, mint ahogy igyekeznék lekarni a szövetkezeteket. Hol itt a következetesség?”

Hát mi a zsidó és nemzsidó kapzsi, uszoris és a népet kizsároló, tönkretévő kereskedőket és más tülelt embereket solase fogadtak védelmükbe, mert semmi okunk arra, hogy közösséget vállaljunk velök; sőt ellenkezőleg, a leghatározottabban helyeseljük a szövetezés eszméjét és annak életbelepítését a nép kiszárolásában szemben, a nép érdekében, de nem helyeselljük, hogy ez minden áron és ott is történjék, ahol a szövetezés jelszava alatt oly állami érdekek veszélyeztetnek, amelyek magasabbak az ősebből élelmiszerek és mindenféle vegyes áruk olcsóvételére törekvő szövetezések által védett érdekeknél, mert mi azt hisszük és valljuk, hogy jobb, ha a nép az adójai lelkiismeretesen megfizető, eszládját tisztességes foglalkozással fenntartó zsidó boltozhoz viszi a pénzét, ha mindjárt egy pár hatossal többe kerül is neki hetenkint vagy havonként ez a vásárlás, minsem hogy oly szövetezések lépjön, amelyek egyrészt a legvadabb, különösen a tót tulzók sajátja által propagált antisemitizmus a szülő anyja s amely másrészt a hazellenes és veszedelmes nemzeti mozgalmatk istápolja és segíti elő.

Az uszoris szafosok- és koresmárosokert akar zsidók azok, akár keresztények, nem kár, ha elpusztulnak, de vajjon helyese-e, hogy ezeknek a pusztitása a tisztesség, becsületés életemberek kárára történjék; hogy azok a tekintélyes számú és vagyonu üzletemberek, akik itt a Felvidéken, ahol a fajmagyarság, a tisztviselés csak egy kis óázist képez a tótok tömegei között, a magyarság és a magyar állameszme támaszai, tönkre tétessenek azért, hogy az antisemiták és a nemzetiégi tulzók ezáltal annál könnyebben elérhetők legyenek? Mert Önök, t. Urak ott a Magyar Gazdaszövetségnél, ezt teszik. Teszik ugyan akaratlanul, rossz szándék nélkül, de teszik s magán ezen a tényen mi sem változtak az a körülmény, hogy mely rugónak köszöni létrejött.

Mezirtak annak idején, hogy a Magyar Gazdaszövetség képviselője a legnotorissabb tót tulzókkal lépett érintkezésbe a felső járásban, még mielőtt a hatósággal egyezt az szót is változt volna az ott szervezni szándékoló fogyasztási szövetezettek ügyében, holott biztosíthatjuk a Magyar Gazdaszövetséget, hogy az a hatóság néles a zsidók zselében, amiért az a szövetezési törekvést netalan fán meghusitani igyekezett volna, ami ugy sem állott volna módjában, mert Magyarországon az egyesülés, a szövetezés oly polgári jog, amelynek gyakorlása nem tiltható meg. Amikor ezt az eljárást kifogásoltuk és ismételt felszólaltuk a fogyasztási szövetezetteknek íyeten való alapítása ellen, igenis következetesek voltunk magunkhoz s következetesek maradtunk ezent is, amikor a módunkban lévő minden eszközzel küzdeni fogunk az ellen, hogy bármi néven nevezendő intézménnyel, az antisemitizmus és panszlávizmús melegágyai létesítessenek itt a Felvidéken és amikor a már létesült ezen melegágyakat szemmel fogjuk tartani.

Egy öreg pap siralmai.

A „Budove Noviny“ meghalt. Eltemették, meg is siratták. De még nem is telt el a gyászév, már is akadt követője a „Slovensky Tizdeník“-ban, mely, mint látom, a tót eszmék hirdetésében méltó követője leand az elhaltak, ha lesz ugyan ideje. Ezen hetilap *„Postbudova“* jelenik meg s folyó évi július hó eljévéle látott először napvilágot. Erdemes szerkesztője Milan Hodža. Folyó hó 18-án jelent meg a harmadik szám, melynek hasábján egy cikk jelent meg „Novomodne lupnevtov“ ezimen. Erdemi szerzője Andrej Rojko, 54 roény jubiláry küsz a pofoinku.

A derék, nyuzalmazott Rojko avval kezdő lázító cikkből, hogy a tót népek költöessége védekezni azok szemben, akik drága vagnyától, magától az üdvözítő től adott anyanyelvétől akarják meglolni, megrabolni, megfosztani. „Éz — ugymond — szent lelkiismeretbeli, magától az Istentől rendelt költöességek.“

Nem akarok a cikk további soraival foglalkozni, amelyekben tulajnak, gyalázatos rablónak szítja a magyart, barbarizmusnak, diabolizmusnak nevezi eljárását. Csak egy mondatot idézek még: „Es ily aljoskat elnevezünk azzal a legoemánnyabb, leggyalázatosabb, legutálatosabb névvel — renezák.“ A magyaréretelmi tótokra érti ezt. Végül felhívást intéz a tót néphez, — „Ne dajme sa“ stb.

Cicero a Catilina-féle összeesküvés fölfedezésekor avval kezdte híres beszédét: „Meddig élsz még vissza türelmünkkel, ó Catilina?“ A magyar nemzet is méltán mondhatja a panszláv agitátoroknak: „Meddig élték vissza türelmümmel!“ Tényleg a tülrözött állja ki a nemzet türelme ezen egyénekek szemben. A magyar állam joggal követeli, hogy honpolgárai bírják a magyar

nyelvet; de ezzel nem fosztja meg az egyes nemzetiségeket anyanyelvüktől. Ez azonban Andrej Rojko vagy nem tudja, vagy nem akarja tudni. Helyesen alkalmazható azon név „renezák“ ó roa. Mert szeretném tudni, hogy mely tótd kenyerét ette papjainkkal 54 éve alatt s mely föld kenyerét élvezi most? Nem találtam annak nyomát a történelemben, hogy az első tíz püspökséget Szvatopluk alapította volna. Világos, hogy magyar püspökség volt az, mely őt álláshoz juttatta s ismét csak magyar püspökség az, mely őt mai napság is tartarja. Mit érdemel ilyenért Rojko?

G. A. L.

HIREINK.

— **Személyi hír.** Lapunk felőlös szerkesztője, Berecz Gyula kir. tanfelügyelő, szabadságidejének egy részét a magyar tengerparton tölti, ahol néje már hetek óta tartózkodik.

— **A pápa halála** alkalmából kedden grásznise volt a helybeli r. kath. templomban, amelyre a r. kath. hívekben kívül más vallásnak is megjeletek s jelét adták azon kegyeltek, amellyel a nagy és büles egyháztó diés emléke iránt viseltetnek.

— **Kinevés és áthelyezés.** A vall. és közokt. miniszter a most államosított felsőstbunyai el. népiskolához a már ott alkalmazva volt tanítók közül Krausz Alajos, Horváth Lajos és Juseák Sándor tanítókat s Juseák Sándorné szül. Nirmese Paula tanítónőt áll. isk. tanítókká, illetve tanítónővé kinevezte. — Gruber János brisziai áll. isk. tanító a mezőköváchszázi áll. el. iskolához áthelyezett át.

— **Elmaradt Anna-bál.** A F. M. K. E. törözmegei választmányja által tegnapi tervezett stbunyafürdői Anna-bál — bizonyára az Annák és Ellák, Bélák és Pisták még sajnálatra — a pápa közbenjött halála miatt elmaradt. Sehogy se szerencsés ez az idej furdószem, sehogyl!

— **Választmányi gyűlést** tartott mult vasárnap d. u. Justh Ferencné gr. Bathányi Mária elnökléte alatt a Törözmegei Játékony Nyogyolt, amelyen ezuttal igen kevesen vettek részt. Az elnök jelentette, hogy a július havára tervezett stbunyafürdői estélyek egy része kibővíző akadályok miatt elmaradt s a mennyire lehetséges lesz, augusztusban fognak megtartatni. Ezuttal 59 árva és szegény között 400 korona került kiosztásra.

— **A németesítő szolgabírák** még e héten is kísértettek a fő- és székvárosi lapokban, amelyek jobb gyűzőz méltó szivossággal ragaszkodnak ahhoz a véleményélkhöz, hogy zorkézi Zorkóczy Tivadar főszoabíró és szentpéteri és isztobunyei Dávid Gyula szolgabíró inkarnátus németek, magyarfalók, akik mindentéle gonosz terket szönek, uly hogy nem lehetetlen, hogy a kánikula elmulása után rodelakozóvá változtatják át stbunyafürdői hivatalukat s a temesi német redaktorok mintájára pangérmán lapot fognak csinálni. De félre a tréfalva. Elmondtuk már véleményünkert erről a dologról lapunk mult számában. A közg. tisztviselők lapja „A Vármegey“ is igen talpraesett cikkelyben védelmezi meg a két tisztviselőt a méltatlan támadások ellen, akiknek tehát megvan az az elégtétélük, hogy senki, aki a viszonyokat ismeri, ténykedésüket nem kifogásolja, sőt csak helyeselteti. Lenne azonban egy komoly szavunk fővárosi lap-társainkhoz is ez az, hogy a magyar sovínizmusban is tartisanak mértéket s no ragadtassák el magukat hazafias hevőkben — amelyet mi ktlönben csak tisztelni tudunk — oly kijelentésekre, oly bírálatokra, amelyek nemcsak, hogy messze túllönek a cézlen, de a magyarságnak, a magyar nemzeti eszme ügyének inkább ártanak, mint használnak. Lehetetlen jelszavakkal, szortelenségekkel ezen eszmét sikerrel szóglálni nem lehet. A „peract justitia, fiat Hungaria“-féle jelmondások arra lehetnek jók, hogy hangulatot csináljanak, de arra nem, hogy véltel ezelt értjünk, az itt lakó különböző nyelvű népeket testvéri szereteten egybefűzzük. Ebben az országban joga van mindenkinek ahhoz, hogy a maga nyelvét szeresse, az őseitől rámaradt vagy egyébként szerzett röghöz ragaszkodjék, — s valameldig ezt törvényesert tisztele teszi, bántódása nem eshetik. A magyar nemzet ellen igazgáskodókat üldözni kell, de a békességben levőknek adjunk meg mindent, ami őket megilletti.

— **A zsoinal kiállítás.** A zsoinal iparkidállításból írják, hogy az árny nagy anyagi kárt okozott ugyan, de távolról sem olyat, melyet jóvá tenni nem lehetne. A legnagyobb kár az, hogy a rolanó víz a remek ültetvényeket majdnem teljesen tönkre tette. A fák egy része eltörött, vagy gyökerestül kifordult. A szép gyepet arasznyi iszap takarja. Ezen a bajon nehéz segíteni, mert júliusban új fákat ültetni teljesen lehetetlen. Az épületekben csekélyebb kár esett s mivel lelkes buzgó

sággal fogtak a helyreállítás és javítás munkájához, a kiállítás augusztus elsőjére biztosan meg is lesz nyitlató. E tekintetben csak egy körülmény okozhat haladékat, t. i. az, hogy a kiállítandó tárgyak idejében nem érkeznek. A hét folyamán alkalunk volt személyesen meggyőződni a sürgös munkam folyásáról s bár egy látuk, hogy ott sok, igen sok még a teendő, mert jóformán semmi sem kész még, az a benyomásunk volt, hogy a legszükségesebb dolgokkal el fognak készülni s így, ha a kiállítandó tárgyak is idejében beiktudnak, a kiállítás megnyitlató lesz augusztus 1-én. A vasuti szállitással 50%-os díjkezdvezményt élveznek a kiállítás, amennyiben az áru hazaszállitása ingyenes lesz, de erre a cézúra meg kell őrizni az eredeti feladó vévényt. Használó kedvezményt fognak élvezni a kiállítás látogatói is, olyformán, hogy ha Zsolnára váltandó jegyek méltó kiállítású belépő jegyet is vesznek, a visszautazás téri jeggyel ingyenessé válik. Az ilyen jegyek 5 napig lesznek érvényesek, ugy az államvasuton, valamint a Kassai-óderbergi vasut magyar vonalán is. Szép és változatos lesz e kiállítás, mely nemcsak az emberekben rejő hibákkal és nehézségekkel küzdött meg, de győzedelmesen állotta már ki a természet dühöngő elemeinek viharát is. A f. é. augusztus 20-ára tervezett felvidéki kisiparos kon resztust egyrészt az idő rövidsége, másrészt a Felvidéket legutóbbi elemi csapások miatt bizonytalan időre elhalasztja, de nem eji el; sőt erre nézve Zsolnán jövő hóban helyi mozgalmi gyűlést tervez. A kiállítás megnyitása augusztus 1-én megy végre s az eddigi megállapodások szerint dr. Lang Lajos kereskedelmi miniszter fogja megnyitni. Ugyanezek ezen napon fényes bankett lesz, egy teríték ára 14 korona. Augusztus 5-én közgyűlést tartanak a kiállítás t s ez alkalommal a bíráló-bizottságok is megalkalnak.

— **Nyári mulatság.** A helybeli butorgyár önkéntes üllötői ma délután a „Sztranyai-iget“-ben nyári mulatságot rendeznek, amelyet kedvelőitelen időjárás esetében jövő vasárnapon fognak megtartani.

— **Adakozások.** A f. hó 19-én Pribóezon megtartott nyári mulatság alkalmával az alakítandó „Pribóez és környékelő gazdákör“ javára adakoztak a következők: Rakovszky Ivan, Poreszky József, Csepessányi János, Ivana Ferencz 10—10 kor. Beniczky Aladár, Karlovsky, Vrana, Klimó Vilmos 6—6 kor. Michník Gyula, Bertsek Hüdő, Zaechar Szaniszló, Keviczky Imre, Nemes János, Huták Endre, Kóhuth Márton, Erdélyi György, Akantisz Ölon, Beniczky Kálmán, Dr. Lax Adolf, Ruttkay Győző 5—5 koronát. Michník Vilmos, Ruttkay Béla, Czigler János, Pivko Czryll, Dr. Messinger Mór, Löwy Mór, Franek Rezső, Dr. Ferdinandy Béla, Kverka Pál, Ujhelyi Gusztáv, Csepessányi Sándor, Hallanya Pál, Kámba Samu, Brozák János, Berger Jakab, Holländer Samu, Kubala Alajos, Patsek Ignác 4—4 Koronát. Michník Károly, Diabik Alajos, Folkuszázy Gábor, Thomka Milos, Borbély Kálmán, Quotidian József, Schinsky József, Toperczer Sándor 3—3 koronát. Matuskovich M., Quotidian Gyula, Flak János, Thomka Lajos, Krees Gy., Fábri Pál, Zathureczky György, Simko Károly, Timko Gusztáv, Ivanka Milos, Letohzky János, Dr. Mudron János, Markoviczky László, Dr. Kóhuth János, Bergmann J., Miko J., Czigler József, Faczuna János és Pál, Thomka János, Karlovsky Emma, Franek Tamás, ifj. Poreszky József dr, ifj. Bulovszky Simon, Holcay József, Komenda István, Kopp György, Maczko Gy., Pollak Jakab, Fischer Sán bor, Klinger J., Bindtler Armin, Moskőczy F.-né, Balás Miksa, Chromezik J., Jeszenszky Zsiga, Trowszky Iván 2—2 kor. Ezen felül többen hozzájárultak 1—1 koronával, mi által az öszszbevélt 310 koronára szaporodott fel, levonva a 96 kor. kiadást 214 koronányi tiszta maradvány az alakítandó kör javára egyidejűleg a Tatra Bank-ba helyeztetett el. Az adakozók fogadják ez uton is a rendezőség hálás köszönetét.

— **Ribuvik a szög a zsákból.** Minden zsák megtalálja a maga foljtát. Vád ur is a barátját. Ezzel kezdte, aki első parlamenti szereplése alkalmával mind-folyton hazafiságával hivalkodott, Veszlovzsky Ferenc hazafiságáról ismert szeneci, országgyűlési képviselővel parolázik. Ami kiltünk a következő táviratból. Veszlovzsky ezt a táviratot intézte Vládhöz: „Szívöböl idvözöllek gyönyörű beszédédert. Veszlovzsky Ferenc.“

— **Turóczi árvizök.** A szucsányi evang. egyház anyakönyvében található följegyzések szerint a következő években voltak árvizök a Vág mentén. Turözmegeyében: 1557-ben; 1593 júliusban; 1620 augusztusban; 1725-ben; 1813 augusztusban; továbbá az 1842, 1873 és 1894. években. Ezek a följegyzések bizonyára hiányosak, mert ha a mult évszázadban 4-szer áradt ki a Vág vizé, alig képzelhető, hogy a 17-ik és 18-ikban csak egy-egy árvíz felt volna. Egy-ik is megörözött jegyzőkönyv szerint az 1725. évi árvíz akkora volt,

hogy egy embernek a fometésekor csak hönig ö ró vizben lehetett a templomba eljutni. (S. T.)

— **Holyrolgazítás.** Lapunk 11. 12. számában, a Valasek János ügyvéd- és orsz. képviselőnek a pozsonyi kir. táblán történt előterjesztéséről szóló ezikkben egyebek között azt írjuk, hogy Valasek János védője, Szécsi Ferenc ügyvéd ugy nyilatkozott volna a bíróság előtt, hogy ő, bár magyar születésű, de a magyar nyelvet nem bírja kellő mértékben. Ez a dolog nekünk is feltűnt ugyan, de mivel egy vidéki politikai lap eredeti tudósításában olvastuk is ebben a szerencsés országban az efflele sem lehetetlen, hisz főgyökeres magyar nevelő egyének is vannak a tót tulzók között (pl. Liptóiban), regisztrálnunk kellett az esetet. Szécsi Ferenc, nyitai ügyvéd ír most arról értesít bennünket, hogy ő neki, mint született magyar embernek magyar az anyanyelve s így téves az az adatunk, mintha ő ennek a nyelvnek nemtudásával meglehetősen volt volna a bíróság előtt. Helyreigazításának szívesen helyet adunk; örömmel vesszük azt is tudomásul, hogy azon föltevéstünk, mely szerint ő is a Valasek János politikai irányának a híve. merőben téves, — de mivel a mi meggyőződésünk szerint facta loquuntur i Szécsi Ferenc ur pedig oly politikai egyének a védelmére vállalkozott, aki a vád szerint a magyar nemzet ellen igaztolt, amely tettet magyar ember, ha ügyvéd is, nem helyeselheti s így nem is védheti: föltevéstünk jogos volt, tévedésünk pedig menthető.

— **Tót feliratok.** Nyitra vármegye közigazgatási bizottság mult heti ülésén Libertiny Gusztáv kir. tanfelügyelő jelentése kapcsán Chudovszky Géza kir. ügyész meghoztánközbe adta elő a legutóbbi körúti alkalmából a miavai járásban tapasztalt tulkapásokat. A brezovai és miavai ág. ev. iskolákon ugyanis csak tót feliratok láthatók. A bizottság elrendelte, hogy e két iskolán a tónyelvű felirat mellé magyar nyelvű is tétessek és ennek végrehajtásával a kir. tanfelügyelőt bízza meg. Eszterházy János gróf bizottsági tag megjegyezte, hogy ez iránt már történt egyszer intézkedés. Szalé dr. főbíró le is vakartatta a felírásokat, de fellebbezés folytán a miniszterium elfendelte, hogy maradjanak meg a tót felírások ugy. Ahogy vannak, de magyar nyelvű is kell alakjuk helyezni. Ez az autonomia — szól Eszterházy gróf — hasonló ahhoz, hogy az embernek hurkot akasztanak a nyakába és megengedik, hogy rugdalozzék. — Turóczmegye némely felekezeti iskoláin szintén csak tót felirat van, de hat Sárkány püspök nem látszik törődni az efflele csekélységekkel. Hisz tót papjai ide sorolunk össze Turócz-Sent-Mártonba, a tót Mekkába s belmissziók, tanácskozáskor öve alatt „Haman“-féle létefröhetetlen allegóriákat tapsolnak meg a „Dom“-ban. Difficile....

— **A javhitálatlan.** Megint Cúlik Lajosról, az ö-turai evang. lelkeséről és hírhedt pánszlávórlól szól az ének. Ez az ur, aki maholnap jogerős ítélet alapján igazgatásról hűvökre került, sehogy sem fér meg a bőrében. A minap Lang Rezső ö-turai r. kath. esperes-plébános papi működésének 25 éves jubileumát ünnepelelt ö-turai hívek, amely alkalommal faklyásmenettel, a községy kiváltságával, bankettel stb. egykezvezt a közönség kifejezést adni tisztelőnek és szeretetnek a népszerű lelkipásztort iránt, aki jó magyar hazafi lévén, persze nem valami nagy barátságban él Cúlik Lajos evang. lelkesítésével és ennek politikai híveivel s a minap össze is tűzött velük a községyelázanál, amikor is Cúlik & Comp. merészsége annyira ment, hogy Lang Rezső izagató agítatornak neveztek el, mivel a jeles társaság valamelyik tót izú határozatát megfellebbezte és a felsőbb hatóság által megsemmisítette. — Ideje már, hogy Cúlik Lajos oda togyék, ahová — ugy látszik — már nagyözvegi segédletkor korábban vágott — a hűvökre. Ott talán le fog hitni kissé az ö nagy-tót heve.

— **Rajeczsfüredőben** az állandó vendégek száma ö hó 15-ig köze, 400 s ezenkívül az átutazó napi vendégek, kiknek számát legalább 3000-re tehetjük. Élénk élet folyik, estélyek, hangversenyek sűrű egymás utánban követik egymást. — És ha erőt a pezsgő fűrdőt életrel értesülünk, lehetetlen, hogy eszünkbe ne jusson a mi szögény Stubbyafüredőnk, ahol szintén egyezsünk ugyan „csinálni“ valamit, hogy életet hozzunk bele, de ahol a legérdekeltebb faktor: a tulajdonos, mint sem tesz, hogy ez a régi, kies fűrdőhely, amelynek vize esodákat mivel és amelyet már történelmi nevezetessége miatt is jobban kellene megbecsülni, valamivel modernébb szinten kapjon s jobban vonzza oda az időlétre, gyógyulásra szoruló embereket. Nem szabad elfelejteni, hogy a fűrdőt látogató közönséget az otthon hagyott kényelemért, amelyet nagyon is nélkülöz, valamivel kárpótolni kell s ez első sorban egy modern gyögyteremnek a feladata. Stubbyafüredőnek pedig még csak valamire való étközös terme sincs, mert az a sütt poros bölé pajtának ilyen alkalmas lehet, de mint éterem

nem felel meg a mai igényeknek. Nem kívánjuk, hogy luxusfűrdőt csináljanak Stubbyafüredőből, de azt méltán sürgethetjük, hogy az a hely, ahol az emberek étköznek és szórakoznak, kellemes legyen.

— **Tíz.** Nagy, étkelen láma keletkezett kedden este városunk utcáin, aminőnél Moszkvában se lehet nagyobb, ha a Krenl kigyuladt. Pedig mindössze a sürgyár egyik pajtája fogott tüzet s ezt hamarosan el is oltották. Valamelyik gyárnak a vézsípja — mondják, hogy a sürgyáré, amelyet ezuttal először hallottunk, — még jóval a tűz előlása után is bígott, nyilván ott felejtette a kezelője. A tűzhöz — elég különös — csak vizen át, kocsin lehetett eljutni, mert a Turócz az utóbbi eszésekéskövetkeztében, újból kiadart s most már talán egész nyáron át ott maradnak azok a miázmas poscolyák a „Prater“- és sürgyár környékén.

— **Liptószentmiklósról** írják: E hó 20. és 21-én megint annyira esett az eső nálunk, hogy a gazlaközönség ismét panaszokdott. Szerencsére harmadnapra elfallott az eső s remélhetőleg szép napoknak nézünk elébe. — Így volt s van minálunk is, Turóczmegyében.

— **Új tót lap.** A megbukott Endové Noviny volt szerkesztője, Milan Hodža, Budapestben egy új tót hetilapot indított meg, amelynek Slovenský Týždenník a neve. Lapunk egyik olvasója az új tót népbolondító újság 3-ik számában megjelent förmédvényre volt szives minköt figyelmeztetni, amelyet más helyen közlünk. Igen természetes, hogy a Milan Hodža kiadó-szerkesztő ur ténykedéseit is figyelemmel fogjuk kísérni, bár nem hiszünk, hogy erre sokáig legyen szükség s...

— **Érdekes könyv.** Lapunk zártokor kaptuk tudós dolgozótársunknak, dr. Czambel Samunnak legújabb könyvét, melynek „Slováci a ich reč“ a címe. Válasz ez a esel és esel-tótsájtó tromba támadásaira, amelyek dr. Czambel a lapunkban megjelent cikkszerzőtáért, melyet brusorában is kiadott az író, oly méltatlan érték. Alkalomadtán bővebben fogjuk ismertetni tartalmát.

— **Megölte az urát.** Turánban kegyetlen módon ölte meg egy házasság asszony az urát. Vrabetz György gazdálambor huszonnégy esztendőn töltött nem éppen boldog házasságban a feleségével. Az asszony folyton ezivakodott, veszekedett vele. Egy özi napon Vrabetzet valami mezei munkára küldte az asszony, ez pedig ahelyett, hogy elvégezte volna a dolgot, leküldött a felszeres s elaludt. Vrabetzné emiatt annyira felbőszült, hogy egy kapavassal a szó szoros értelmében darabokra vágta az urát. A beszercebányai esküdtbíróóság a kegyetlen asszonyt 15 évi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen az asszony semmisségi panaszsal élt s a Kuria szelmit tanácsak most tárgyalja a semmisségi panaszt. Thassy Pál koronagyűzész az ítélet megsemmisítését kérte, mert az esküdtbíróóság figyelembe vette az enyhítő 92. §-t és mégis 15 évi fegyházra ítélte Vrabetznt. A Kuria ez alapon megsemmisítette az ítéletet: s Vrabetznt tizenkét évi fegyházra ítélte.

— **Hazafis papság.** A Havran Jánosnak felszentelt püspökké történt kinevezése kapcsán megirtuk, hogy mily ádáz támadásoknak volt és van ez a hazafis főpap kitéve a tót tulzók sajtója részéről azért, mivel a megyés püspök intenciója értelmében és saját meggyőződése szerint a pánszlávizmus terjedését töle telhetően meggátolni igyezkék. — „Alkotmány“ ez. lap is körülbelül így nyilatkozott Ilvanról, mire valamelyik plébános ezeket írja e lapnak: „Pérfias irányzettel kimondom azt, hogy mi nem tres szavak ötos hazafiságával, nem poltronsággal és stréberséggel, hanem tettel, sok anyagi nélkülözés közepette áldozattal, szívünk minden dobbanásával, lelkünk lángoló s szent hitünköl merített szeretével szeretők drága hazánkat. Nyugodt lelkiismeretünkben s szeretők főpásztorunk ó exellemeziájának ama nagy hűderőjű s ünnepeles nyilatkozatában talánk vizagzt és megnyugvást, amelyet néháy évvel ezelött Garam-Szent-Kereszten 50 éves papi jubileuma alkalmából gríási nagy néptömeg előtt reánk vonatkozólag tett, aminőn egy volt országgyűlési képviselő üdvözöl beszédeknek egy indokolatlan s tapintatlan kitérésére reflektálva, szoról-szóra ezeket mondotta: „Több éve ismerem már egyházmegyéim jámbor hívő népet s fáradhatatlan buzgalma lelkeszködő papságomat s azért is ünnepelesen tiltakoznom kellene az ellen, ha valaki annyit nélkülözéssel küzdő dróppaim hazafiságát gyanuba fogná, mert meggyőződésom, hogy kiki köztölök a legjobb tehátsége szerint éppen oly híven szolgálja hazáját, miként hön szereti egyházát.“ Erre mi — mivel az „Alkotmány“ nem teszi — azt jegyeztük meg, hogy a felszólaló plébános nagyon kevéssé ismerheti a beszercebányai egyházmegyében észlelhető nemzetiségi mozgalmakat, ha azt hiszi, hogy az ö kettenleges szavai ezen egyházmegye egész papságát feloldja a tót tulzókkal való egyttérzés vádjá alól. A sebeket, ha vannak, nem takargatni s tagadni kell, hanem orvosolni,

— s ezt teszi Havran János püspök is, ez az ö érdeme, ezért szídják, becsünlrik a tót tulzók...

— **Politikaster.** A „Nár. Nov.“ Klimó Vilmos príbeói evang. lelkesé kitüntetését is a már nála megszokott epés gúnnyal regisztrálja s ezen érdemes férfú részére mindössze a politikaster jelzöt találja a legfelsőbb kitüntetés magyarazatául. Akit pedig ez az újság, amely minden igaz érdemet gúnnyal, sárral dobál és csak azokat az ö általa propagált politikai és nemzetiségi hőbortokat szolgáló titánokat dícsöiti, kiket rendre-sorra elesunkak, — ferde szemmel néz és kiszebeltini igyezkék, az legyen büszke erre a kritikára, mert a baráti és tisztelő dícsörete és elismerése sem öröl a „Nár. Nov.“ pánszlávóadásának erkölcsi értékével. Klimó Vilmos lelkesé az ö esendés és szerény munkakörében egymaga több mintalant tett ennek a hazának, ennek a nemzetnek, mint amennyit a „Nár. Nov.“ egész táborá ugyanannyi idő alatt rantani képes, pedig ennek a tábornak csak ez a programja, ez az életelzése: a *rontis*. S kérjük, mely részen van az igazság a tisztosság? Azon-e, ahol a politikai téren is kifejezett tevékenységéért a király kegye és kitüntetés a jutalom, mint: pl. Klimó Vilmosnál; vagy pedig ott, ahol elesükjék a politizáló és korteskedő papot, mint ahogy ez pl. Cúlik Lajos öturai esperessel történt? Persze — a tót logika szerint — ez utóbbit a mártírok glorioláján ragyogja körül, — amaz pedig csak egy papiruhába bujt politikaster.

— **Körmözbányá tanügye köröböl.** Beküldetett lapunknak: 1. A *Körmözbányá m. kir. áll. fővelálskola harmadéadik évi Értésítője 1902—1903. Közétszék Faith Mátýás kir. igazgató.* A megköszönt gondtal szerkesztött Értésítő az igazgató meglehangu nekrológia nyitja meg Schiefner Károly tomatanórról, majd Bellaágy Aladár tanár személyevne következik az étkessölásra vonatkozó bíles mondásokból, amiket nagy szorgalommal egybegyűjtött. Müködött az intézetben, az igazgatót is beleértve, 13 rendes, 1 rendkív. és 4 vállaltanár. A könyv- és szektárikat szépen gyarapították. Az intézettel kapcsolatos köztisztást (alunneum), amelynek övek óta Psozka Ferenc az igazgatója, számosan támogatták, vagyona a 27000 koronát meghaladja. A „Toldi“-önképzőkör és az ifúsági zenekar buzgón müködött. Beiratkozott 319, év végén maradt 313 tanuló, akik köztöl körmözbányái volt 118, barmegyéi 51, zölýmegyei 28, turóczmegyei 27. A tanítási eredmény igen szép, amennyiben mindössze 7 tanuló (2%) tartozik az osztályt ismételni, 45 pedig (13%) javító vizsgálatot tehet. Mindenöl 16 tanulóval volt jelese. Magaviselethöl 51 tanuló „szabályszert“, a többi 260 pedig „jó“ osztályzatot kapott. A tanári kar tagjai irodalmi s társadalmi téren is élénk tevékenységet fejtettek ki. — Értéségi vizsgálatra 30-an jelentkeztek, akiköl 6-an jeles, 7-on jó fokozattal, 10-en pedig egyszerűen tették le a vizsgát. — Egy visszalepött, 3 pedig javítóvizsgára utasítottak. — 2. A *Körmözbányá m. kir. állami esikpeverőiskola Értésítője az 1902/3-ik tanévöl. Összeállította Vizy Ferenc felügyölő biz. jegyző.* Ezt az Értésítöt „A hazai esikpeverésnek magyar művezési irányban való fejlesztése“ ezimű rövid értekezés nyitja meg, ahogyan Vizy Ferenc biz. jegyző tollából. A felügyölő bizottság elnöke Faith Mátýás főrelásk. igazgató, — tagjai kivétel nélkül főrelásk. tanárok. Véleményünk szerint a polgárságnak és egyéb különböz társadalmi köröknek a bizottságban való képviseltesse csak javára válnék az intézetnek. A tanítószemélyzet 5 tagból állott. — Beiratkozott 35 tanuló, akik köztöl kimaradt 2, — a többi eredményel végezt. Az intézet fenntartási költsége 5248 koronát tett ki (a tanítónök javadalmán kívül), tanulók segélyezésére 2652 koronát fordítottak. — Különös elismerésre méltó, hogy az intézet arra törekszik, hogy a magyar esikpeverést meglohosítsa s ezzel a kérdéssel foglalkozó az Értésítőknek értekes bevezető cikkelye is, amely azokat a módokat is fejtegeti, amelyek a terv keresztülvitelét lehetővé tennek.

Szerkesztői üzenetek.

— Igazmondó. Brosuráját megkaptnk, el is olvastuk, söt osztnk véleményét is, — ártó tartalom azonban, hogy bíha való most már minden felszólás, mert ugy van, ahogy mondja: „A zavar most már tejes“. — Sz. F. Nyitra. Kivánságunk lapunk mai számában felelünk meg. Eljárásunkban természetesen semmi személyes motívum nem vezetett, hanem csak annak a kötelességnek véltünk eléglen tenni, amelyet e lap vezetésével magunk vállaltunk. — Hová? Azokról a bizonyos dolgokról kérem kibárményt, amikről ögyszóval értekeztnk köztöl. — Tudósítónkat kérjük, hogy szerkesztőkön távolléteben közleményeket ne az ö nevere, hanem a lap szerkesztölőjére eziműzen sziveskedjenek. — G. A. L. Elteitnik A kit Ön emelt, így is megtalálja, tehát nem kell semmiféle intézkedés. — Fiume. All right! A jó hírok megjuttnk, a hívtársak is rendesen. — Dr. Cz. S. Budapest. Megkaptnk. A cikkszerzők külön lenyomatból, amelyre a könyv vonatkozik, is kértnk egy példányt. — F. S. E. Csorna. Alkalmomai a kettő is sorra kerül.

Kitünő fényképészeti gépek és mindenféle fényképészeti cikkek jutányos és előnyös feltételek mellett kaphatók **MOSKÓCZI FERENCZNÉ** kereskedésében Turócszentmártonban.

A t. cz. közönség tudomására hozom, hogy **Turócszentmártonban a 84. házszám alatt a részv. nyomdával szemben fényképészeti műtermet** nyitottam.
A t. cz. közönség szives pártfogását kéri
BIELEK MÁRIA.

Elsőrangú gyógyviz!
A m. kir. belügymin. 36890/902. sz. rendeletével gyógyforrásnak minősítve
a Málnási „M Á R I A” gyógyforrás

kiváló köptető és étvágyemelő, természetes alkalisus sós savanyúvíz, mely dr. Hankó Vilmos, a magyar tud. akadémia tagja és a budapesti II. ker. állami főreáliskola kémia tanárának vegyelemzése, és dr. Kuthy Dezso budapesti egyetemi megáztanár és az „Erzsébet-királyné Sanatorium” igazgató főorvosának, valamint több tekintélyes orvos, u. m. dr. Flechtmacher, dr. Józsa Ernő stb. véleményes bizonyítványa szerint a luchschovitzi (Amandbrunnen), a gleichenbergi (Constantinquelle), az emsi, sőt a világhírű **Meißen-seltersi** víz hatástanával jóval felülmúlja és így sikeresen használható:

a torok, gége, légső heveny- és idültthurujainál, a tüdő-tuberculozis minden stádiumában, gyomor s bélhuzam hurutos bántalmáinál, vérszegénységnél, köszvény és izomszúznál.

Kapható: **THOMKA MILOS** fűszerkereskedésében nagyban és kicsinyben.
Mindenkinek ajánlható
a most 40. kiadást ért Dr. Müller orvosi tanácsos műve a
bántott ideg- és sexual-rendszerről
valamint annak alapos gyógyításáról.
1 korona 20 fillér beklíldése ellenében portomonesen küldi
Curt Röber, Braunschweig.

Van szerencsém a t. közönségnek szives tudomására hozni, hogy a vasúti állomással szemben saját házamban **fehérmű varrodát** nyitottam és minden e szakmába vágó munkát és fehérhímzést, valamint lányok tanítását is elvállalom.
A t. közönség b. pártfogását kéri
Sedaj Emilia
sz. Alexi.

1922. szám. 1903. tk.
Arverési hirdteményi kivonat.
A turócszentmártoni kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhír teszi, hogy Mittelmann Mórnak Mittelmann Armin elleni végrehajtási ügyében a beszerzőbányai kir. törvényszék területköréhez tartozó, turócszentmártoni kir. járásbíróság területén Nolesó községben fekvő:
a) nolesói 12. számú tkjében A. + 1. sor 84. hr. sz. a. felvett s Mittelmann Mór, Mittelmann Armin nevére irt egész ingatlanra 320 korona,
b) az ottani 12. számú tkjében A. + 2. sor 85. hr. sz. a. felvett s B. 10. tétel alatt 1/10 részben Mittelmann Armin nevére irt ingatlanra 200 korona,
c) az ottani 12. számú tkjében A. + 3—19. és 24—41. sorszám alatt felvett s B. 10. tétel szerint 1/10 részben Mittelmann Armin nevére irt ingatlanokra 175 korona,
d) az ottani 84. sz. tkjében A. I. 1—12. szor sz. a. felvett legelőből Mittelmann Armin B. 21. tétel alatt megillető jutaléokra 24 korona,
e) az ottani 85. sz. tkjében A. I. 1. sor sz. a. felvett erdőből Mittelmann Armin B. 23. tétel alatt megillető jutaléokra 34 korona, — és
f) az ottani 95. sz. tkjében A. + 1. sor. sz. a. felvett rétből Mittelmann Armin B. 9. tétel alatt 1/10 részben megillető juttaléokra 2 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennbéli megjelölt ingatlanok az **1903. évi augusztus hó 24-én d. e. 10 órakor Nolesó községben a községkészenél megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási árón alól is el fog adatni.**
Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezehez letenni.
Kir. járásbírószág mint tkvi hatóság.
Turócszentmárton, 1903. évi június hó 3-án.
Kolosy kir. albiró helyett:
Dr. Láng
kir. járásbíró.

Ajánlok idei legfinomabb **málnaszörpöt**
5 kilós postacsomag (tisza súly 4 1/2 kiló) bértmentve 7 korona, 100 kilo vételnél exklusive csomagolás 100 kilo 120 kor. 1000 kilónál 1100 kor. 10.000 kilónál 10.500 kor. Csak készpénzfizetés ellenében.
Gazdik János
gyógyszerész
Kőrösczertárányán.

Ajánlok idei legfinomabb **málnaszörpöt**
5 kilós postacsomag (tisza súly 4 1/2 kiló) bértmentve 7 korona, 100 kilo vételnél exklusive csomagolás 100 kilo 120 kor. 1000 kilónál 1100 kor. 10.000 kilónál 10.500 kor. Csak készpénzfizetés ellenében.
Gazdik János
gyógyszerész
Kőrösczertárányán.

Üzletmegnyitás.
Van szerencsém a n. é. köz. ségnek becses tudomására hozni, hogy **Ruttkán, Grosz S.** úr házában a mai igényeknek teljesen megfelelő és izléssel berendezett **órá- és ékszerész-fióküzletet** nyitottam.
Főtörökvesem leend a n. é. közönség teljes meglegedését kiérdemeln.
A nagyérdemű közönség szives támogatását kérve
Perlzweig J.,
órá- és ékszerész Lőcsén.
Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

A Richter-féle **LINIMENTUM CAPS. COMP.**
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált házieszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsoléssél alkalmazatik köszvényél, csúszál és megbőleléssél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak eredeti üvegeket jobozokban a „Richter” védjegygyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 30 Ft., 1 k. 40 Ft. és 2 k. árban a legjobb gyógyszerárban kapható.
Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapeston.
Richter F. A. I. és társa,
céges- és kir. udvari szállító.
Rudolstadt.

Vidéken kapható **Gazdik János** gyógyszerárban Kőrösczertárányán, **Toperczer S.** „Megváltó” gyógyszerárban Turócs-Szt.-Mártonban, és **Schönaitch Viktor** gyógyszerárban Zlótiváralján.

Premier Kerékpárók
leg finomabb leg juttányosabb
a világ vasárón
Árjegyzék díjmentesen
Premierwerke Eger, Csehszlovákia

Thierry A.
gyógyszerész **BALZSAMA**
a legjobb diatikus házigyógyszer emésztési zavarok, gyengeség, rosszlelet, gyomorégés, felfúvódás, köhögés, göres ellen, nyálkaoldó, tisztító hatású. 12 kiesel vagy 6 kettes palack bértmentve ládával együtt 4.— korona.
Gyógyszertár a védányalhoz. **Thierry A. Pragra, Rohitsch** savanyúforrás mellett **Valdói** csak az oldalt álló apácavédjegygyel.
Nagyon ajánlható ezen szert utazásnál magával vinni.

Thierry-féle valdói Centifolien kenőcs
a legerősebb házőkenőcs, teljes tisztítás által fájdalomnéküli, gyors gyógyuló hatása van, elállt puhítás által minden bejutott idegen testet, Turistáknak, kerékpárosoknak és lovasoknak nélkülözhetetlen. Postán bértmentve 2.25 k. 3.50 K.
Gyógyszertár a védányalhoz. **Thierry A. Pragra, Rohitsch** savanyúforrás mellett.
Óvakodjunk a hamisításoktól. Valdói csak minden tégelybe bebetetett védjegygyel.
Nagyon ajánlható ezen szert utazásnál magával vinni.
Központi raktár **Török J.** gyógyszerárban Budapeston, **Mittelbach S.** gyógyszerárban Zágrábban — és **Brady C.** gyógyszerárban Bécsben.

URANOS-KÉK
RUHA-MOSÁSHOZ a legjobb kékitőszere. — Törvényesen védve. — Mosóintézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékitő.
Olcsó és felelmuhatatlan! kis üveg 24 fillér, — nagy mosáshoz elegendő. — 1 nagy 1.50 kor., — 1/2 üveg 1 kor.
Kapható mindenütt. Utazatoktól óvakodjunk!
HOCHSINGER TESTVÉREK VEGETÉSZETI GYÁRA **BUDAPEST VI., Rózsá-utca 85.**
Kizárólagos gyártói